A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2013. április 18.*

„2001/42/EK irányelv — Bizonyos tervek és programok környezeti hatásvizsgálata — A 3. cikk (4) és (5) bekezdése — A környezetre valószínűleg jelentős hatással járó tervek típusának meghatározása — A nemzeti jogszabály alapján környezeti hatásvizsgálat alól mentesített, »belterületi fejlesztésre« irányuló szabályozási tervek — A »belterületi fejlesztés« minőségi feltételének téves értékelése — A szabályozási tervek érvényességére való kihatás hiánya — Az irányelv hatékony érvényesülésének veszélyeztetése”

A C-463/11. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (Németország) a Bírósághoz 2011. szeptember 6-án érkezett, 2011. július 27-i határozatával terjesztett elő az előtte

L.

és

M.

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: L. Bay Larsen tanácselnök (előadó), J. Malenovský, U. Lõhmus, M. Safjan és A. Prechal bírák,

főtanácsnok: M. Wathelet,

hivatalvezető: A. Impellizzeri tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. október 18-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– L. képviseletében G. Rehmann Rechtsanwalt,

– M. képviseletében D. Weiblen Rechtsanwalt,

– a német kormány képviseletében T. Henze és K. Petersen, meghatalmazotti minőségben,

– a görög kormány képviseletében G. Karipsiades, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

– az Európai Bizottság képviseletében F. Bulst és P. Oliver, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2012. december 19-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2001. június 27-i 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 197., 30. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 6. kötet, 157. o., a továbbiakban: irányelv) 3. cikke (4) és (5) bekezdésének értelmezésére irányul.

2 Ezt a kérelmet L. és egy település, M. között egy olyan szabályozási terv érvényessége tárgyában folytatott jogvitában terjesztették elő, amelyet M. az irányelv szerinti környezeti hatásvizsgálat lefolytatása nélkül készített.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 Az irányelv 1. cikke értelmében az irányelvnek az a célja, hogy a környezet magas szintű védelmét biztosítsa, és hogy hozzájáruljon a környezeti szempontok beillesztéséhez a tervek és programok kidolgozásába és elfogadásába a fenntartható fejlődés elősegítése érdekében, annak biztosításával, hogy ennek az irányelvnek megfelelően környezeti hatásvizsgálatot végezzenek egyes, a környezetre valószínűleg jelentős hatással járó tervek és programok vonatkozásában.

4 Az irányelv hatályát meghatározó 3. cikk a következőképpen rendelkezik:

„(1) A 4–9. cikknek megfelelő környezeti vizsgálatot [helyesen: környezeti hatásvizsgálatot] kell végezni azokkal a 2–4. cikkben [helyesen: (2)–(4) bekezdésben] említett tervekkel és programokkal kapcsolatban, amelyeknek valószínűleg jelentős környezeti hatásuk lesz.

(2) A (3) bekezdésre is figyelemmel környezeti vizsgálatot [helyesen: környezeti hatásvizsgálatot] végeznek valamennyi olyan tervvel és programmal kapcsolatban,

a) amely a […] területrendezés, illetve földhasználat terén készül, és amely meghatározza [az 1997. március 3-i 97/11/EK tanácsi irányelvvel (HL L 73., 5. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 3. kötet, 151. o.) módosított, az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i] 85/337/EGK [tanácsi] irányelv [(HL L 175., 40. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 248. o.)] I. és II. mellékletében felsorolt projektek [helyesen: projektek végrehajtása] jövőbeli engedélyének kereteit; […];

[...]

(3) A (2) bekezdésben említett tervek és programok közül azok, amelyek helyi szinten kis területek használatát veszik tervbe, […] csak abban az esetben igényelnek környezeti vizsgálatot [helyesen: környezeti hatásvizsgálatot], ha a tagállamok úgy határoznak, hogy azoknak valószínűleg jelentős hatásuk van a környezetre.

(4) A tagállamok határozzák meg, hogy a (2) bekezdésben említetteken kívül azoknak az egyéb terveknek vagy programoknak, amelyek meghatározzák a projektek [helyesen: projektek végrehajtása] jövőbeli engedélyének kereteit, valószínűleg jelentős környezeti hatása van-e.

(5) A tagállamok eseti vizsgálattal vagy a tervek és programok típusának meghatározásával, illetve e kétféle megközelítés ötvözésével határozzák meg, hogy a (3) és (4) bekezdésben említett tervek vagy programok valószínűleg jelentős hatással lesznek [helyesen: lesznek-e] a környezetre. A tagállamok ebből a célból minden esetben figyelembe veszik a II. mellékletben meghatározott vonatkozó szempontokat annak érdekében, hogy ez az irányelv kiterjedjen a valószínűleg jelentős környezeti hatással bíró tervekre és programokra.

[...]”

5 Az irányelv II. melléklete felsorolja azokat a szempontokat, amelyek alapján meghatározható az ezen irányelv 3. cikke (5) bekezdése értelmében vett környezeti hatások lehetséges mértéke.

A német jog

6 A 2011. július 22-i törvénnyel (BGBl. 2011. I., 1509. o.) módosított német építésügyi törvény (Baugesetzbuch; a továbbiakban: BauGB) 2004. szeptember 23-i egységes szerkezetbe foglalt változata (BGBl. 2004. I., 2414. o.) tartalmazza a településrendezésre vonatkozó szabályozást.

7 A BauGB 1. cikke (6) bekezdésének 7. pontja értelmében az általános településrendezési tervek („Bauleitpläne”) elkészítésekor a településeknek figyelembe kell venniük többek között a környezetvédelmi szempontokat, beleértve a természet védelmét és a táj megőrzését is.

8 Az említett általános településrendezési terveket – amelyek településszerkezeti terv („Flächennutzungsplan”) vagy szabályozási terv („Bebauungsplan”) formájában készülhetnek – rendes eljárás szerint kell elkészíteni, kiegészíteni vagy módosítani (a BauGB 2. és azt követő cikkei), kivéve ha egyszerűsített eljárást (a BauGB 13. cikke), illetve a belterületi fejlesztésre irányuló szabályozási tervek esetében gyorsított eljárást lehet alkalmazni (a BauGB 13a. cikke).

9 Az irányelvet a településrendezésről szóló jogszabályok európai uniós joghoz való igazításáról szóló, 2004. június 24-i törvény (Europarechtsanpassungsgesetz Bau, BGBl. 2004. I., 1359. o.) ültette át a német jogba. Ez a törvény a környezeti hatásvizsgálatot beépítette az általános településrendezési tervek elkészítésének rendes eljárásába.

10 E rendes eljárással kapcsolatban a BauGB 2. cikkének (3) és (4) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(3) Az általános településrendezési tervek elkészítése során fel kell tárni és értékelni kell azokat a szempontokat [különösen a köz- és magánérdekeket], amelyek a mérlegelés tekintetében fontosnak bizonyulnak.

(4) Az 1. cikk (6) bekezdésének 7. pontja […] szerinti környezeti szempontok tekintetében környezeti hatásvizsgálatot kell végezni; e hatásvizsgálat során fel kell kutatni a valószínűleg jelentős környezeti hatásokat, majd környezeti jelentésben kell azokat ismertetni és értékelni […].”

11 Az egyszerűsített eljárásra vonatkozóan a BauGB 13. cikke (3) bekezdésének első mondata úgy rendelkezik, hogy „[ezen eljárást] a 2. cikk (4) bekezdése szerinti környezeti hatásvizsgálat […] nélkül kell lefolytatni”.

12 A gyorsított eljárásra vonatkozóan a BauGB 13a. cikke a következőket tartalmazza:

„(1) A területek rehabilitációjára, revitalizálására vagy a belterületi fejlesztésre irányuló egyéb intézkedésekre vonatkozóan gyorsított eljárásban szabályozási terv (»Bebauungsplan der Innenentwicklung« [»belterületi fejlesztésre irányuló szabályozási terv«]) készíthető. A szabályozási tervet csak akkor lehet gyorsított eljárásban készíteni, ha meghatározza a […] beépíthető terület méretét, amely összesen

kevesebb mint 20 000 m^2 [...],

[…] lehet.

[…] Nincs lehetőség gyorsított eljárásra akkor, ha a szabályozási terv olyan projektek engedélyezhetőségét alapozza meg, amelyek tekintetében a környezetre gyakorolt hatások vizsgálatáról szóló törvény vagy a tartományi jog alapján környezeti hatásvizsgálatot kell végezni. Abban az esetben sem lehet gyorsított eljárást lefolytatni, ha feltételezhető, hogy az 1. cikk (6) bekezdése 7. pontjának b) pontjában említett szempontok nem érvényesülnek.

(2) A gyorsított eljárás keretében

1. az egyszerűsített eljárásra vonatkozó, a 13. cikk (2) bekezdésében és (3) bekezdésének első mondatában foglalt rendelkezések megfelelően alkalmazandók;

[...]”

13 A BauGB 214. cikke, amely „A tervek hatályban tartása” címet viselő szakaszban található, a következőképpen rendelkezik:

„(1) A jelen törvényben foglalt alaki és eljárási rendelkezések megsértése csak akkor érinti a településszerkezeti terv érvényességét és az e törvény alapján elfogadott önkormányzati rendeleteket, ha:

1. a 2. cikk (3) bekezdésében foglaltakkal ellentétben nem tárták fel vagy értékelték megfelelően a tervezéssel érintett azon szempontokat, amelyeket a település ismert vagy ismernie kellett volna, és e hiba nyilvánvaló és hatással volt az eljárás kimenetelére;

[...]

(2a) A 13a. cikk alapján gyorsított eljárásban elkészített szabályozási tervek esetében a következő rendelkezések egészítik ki a fenti (1) és (2) bekezdést:

1. Az alaki és eljárási szabályok, valamint a szabályozási terv és a településszerkezeti terv közötti kapcsolatra vonatkozó rendelkezések megsértése nem érinti a szabályozási terv érvényességét, ha a jogsértés azon alapul, hogy a 13a. cikk (1) bekezdésének első mondatában foglalt feltételt tévesen értékelték.

[...]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

14 2005. szeptember 14-én M. úgy határozott, hogy a BauGB 2. cikkének (4) bekezdése szerinti rendes eljárásban egy 37 806 m^2 kiterjedésű területre vonatkozóan szabályozási tervet készít annak érdekében, hogy a meglévő állapotot újratervezzék és új településszéli lakóövezetekkel egészítsék ki.

15 A határozatot követő nyilvános meghallgatáson L. és más személyek kifogásokat fogalmaztak meg e tervvel szemben, különösen környezetvédelmi okok miatt.

16 2008. április 23-án M. egy kisebb övezetre vonatkozó tervet fogadott el. Úgy határozott, hogy a BauGB 13a. cikke szerinti gyorsított eljárásban ehhez kapcsolódó szabályozási tervet kell készíteni.

17 M. határozatának indokolásából kitűnik, hogy az említett terv valószínűleg nem jár tartósan káros környezeti hatással, és hogy összesen körülbelül 11 800 m^2 beépíthető területet foglal magában, amely a BauGB 13a. cikke (1) bekezdése második mondatának 1. pontjában meghatározott küszöbérték alatt van.

18 2008. április 26-án M. a településrendezési tervet egy hónapon át a nyilvánosság rendelkezésére bocsátotta, és biztosította az észrevételek benyújtásának lehetőségét. Ennek során L. és más személyek megismételték kifogásaikat, és az irányelv alapján környezeti hatásvizsgálat lefolytatását követelték.

19 2008. július 23-án M. környezeti hatásvizsgálat lefolytatása nélkül, önkormányzati rendelet formájában „belterületi fejlesztésre irányuló szabályozási tervként” elfogadta az alapeljárás tárgyát képező szabályozási tervet.

20 2009. július 31-én L. e terv jogszerűségét megtámadva keresetet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz. Többek között azt állította, hogy M. nem vette figyelembe, hogy agglomeráción kívüli övezeteket épít be, és ezért nem lehet a BauGB 13a. cikke értelmében „belterületi fejlesztésre irányuló szabályozási tervről” beszélni. M. viszont azt állítja, hogy jogszerűen alkalmazta az említett 13a. cikkben foglalt gyorsított eljárást.

21 A kérdést előterjesztő bíróság úgy ítéli meg, hogy a szóban forgó terv nem minősül a BauGB 13a. cikkének (1) bekezdése értelmében „belterületi fejlesztésre irányuló szabályozási tervnek”, és ezért azt nem lehet környezeti hatásvizsgálat nélkül, gyorsított eljárásban elfogadni, mivel a tervbe bevont terület egy része túlnyúlik a már beépített övezeten.

22 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli tehát, hogy ezt a tervet a BauGB 13a. cikke (1) bekezdésének első mondatában található minőségi feltétel téves értékelése következtében fogadták el, amely feltétel alapján a területek rehabilitációjára, revitalizálására vagy a belterületi fejlesztésre irányuló egyéb intézkedésekre vonatkozóan gyorsított eljárás szerint lehet szabályozási tervet készíteni. Ez az értékelés azonban a BauGB 214. cikke (2a) bekezdésének 1. pontja értelmében nem érinti az említett terv érvényességét.

23 A kérdést előterjesztő bíróság e tekintetben kifejti egyrészt, hogy a nemzeti jogalkotó a BauGB 13a. cikke (1) bekezdésének értelmében vett „belterületi fejlesztésre irányuló szabályozási tervek” környezeti hatásvizsgálat alóli mentesítésekor az irányelv 3. cikkének (5) bekezdésében biztosított felhatalmazással élt, és ezt a kivételt egy adott tervtípus meghatározásával, az irányelv II. mellékletében meghatározott vonatkozó szempontok figyelembe vételével állapította meg. Másrészt a jogalkotó a BauGB 241. cikke (2a) bekezdésének 1. pontjában úgy rendelkezett, hogy az eljárási rendelkezések megsértése nem érinti az érintett szabályozási terv érvényességét, ha a jogsértés azon alapul, hogy a település tévesen értékelte a minőségi feltételt.

24 E szempontok alapján a kérdést előterjesztő bíróság arra kér választ, hogy a nemzeti jogalkotó a BauGB 13a. cikke szerinti gyorsított eljárás és a tervek hatályban tartására vonatkozó, a BauGB 214. cikke (2a) bekezdésének 1. pontjában foglalt rendelkezés együttes alkalmazásával túllépte-e az irányelv 3. cikkének (5) bekezdésében számára biztosított mérlegelési mozgástér határait.

25 Ilyen körülmények között a Verwaltungsgericht Baden-Württemberg úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Átlépi-e a tagállam [az irányelv] 3. cikkének (4) és (5) bekezdése szerinti mérlegelési mozgásterének korlátait, ha egy település azon szabályozási tervei tekintetében, amelyek helyi szinten kis területek használatát és a projektek jövőbeli engedélyezésének kereteit határozzák meg, de nem tartoznak [az irányelv] 3. cikke (2) bekezdésének hatálya alá, a szabályozási terv sajátos, területalapú küszöbértékkel és minőségi feltétellel jellemzett típusának meghatározása révén, az irányelv II. mellékletében meghatározott vonatkozó szempontokat figyelembe véve úgy rendelkezik, hogy az ilyen szabályozási tervek kidolgozásakor el kell tekinteni a szabályozási tervekre egyébként vonatkozó, környezeti hatásvizsgálatot előíró eljárási szabályoktól, másrészt pedig úgy rendelkezik, hogy ezen eljárási szabályok abból fakadó megsértése, hogy a település tévesen értékelte a minőségi feltételt, nem befolyásolja a sajátos típusba tartozó szabályozási terv érvényességét?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

Az elfogadhatóságról

26 A német kormány, bár nem emelt kifejezett elfogadhatatlansági kifogást, kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés releváns lenne a folyamatban lévő jogvita megoldása szempontjából.

27 A német kormány írásbeli észrevételeiben lényegében azt adja elő, hogy a BauGB 214. cikke (2a) bekezdésének 1. pontját szigorúan kell értelmezni, és hogy ez a rendelkezés valószínűleg nem alkalmazandó olyan körülmények között, mint amilyenek az alapügyben tárgyalt szabályozási terv elfogadását jellemzik.

28 E tekintetben elegendő emlékeztetni arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem elbírálásának Bíróság általi megtagadása csak abban az esetben lehetséges, amennyiben nyilvánvaló, hogy az uniós jog kért értelmezése nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha a Bíróság nem rendelkezik azon ténybeli és jogi elemek ismeretével, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a neki feltett kérdésekre hasznos választ adjon (a C-45/09. sz. Rosenbladt-ügyben 2010. október 12-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-9391. o.] 33. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

29 A jelen ügyben a feltett kérdés az irányelv 3. cikke (4) és (5) bekezdésének értelmezésére irányul. Nem a Bíróság, hanem kizárólag a nemzeti bíróság feladata a nemzeti jog értelmezése (a C-7/11. sz. Caronna-ügyben 2012. június 28-án hozott ítélet 54. pontja), és annak eldöntése, hogy a BauGB 214. cikke (2a) bekezdésének 1. pontja mennyiben alkalmazható az alapügyben. Másfelől az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban semmi nem utal arra, hogy az említett nemzeti rendelkezés ne lenne alkalmazandó ebben az ügyben.

30 E körülmények között az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet elfogadhatónak kell minősíteni.

Az ügy érdeméről

31 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy az irányelv alapvető célja – ahogyan ez az irányelv 1. cikkéből kitűnik – abban áll, hogy a környezetre valószínűleg jelentős hatást gyakorló tervek és programok vonatkozásában – a kidolgozásuk során és az elfogadásuk előtt – környezeti hatásvizsgálatot

végezzenek (a C-295/10. sz., Valčiukienė és társai ügyben 2011. szeptember 22-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-8819. o.] 37. pontja, valamint a C-41/11. sz., Inter-Environnement Wallonie és Terre wallonne ügyben 2012. február 28-án hozott ítélet 40. pontja).

32 Ahogyan az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból is kitűnik, az alapeljárásban szereplő szabályozási terv az irányelv 3. cikke (4) bekezdésének, illetve esetlegesen az irányelv 3. cikke (3) bekezdésének hatálya alá tartozik. E rendelkezések szerint a tagállamok határozzák meg, hogy az ott szereplő terveknek vagy programoknak valószínűleg jelentős környezeti hatása van-e.

33 Az említett irányelv 3. cikkének (5) bekezdése értelmében azt, hogy a terveknek valószínűleg jelentős környezeti hatása van-e, és ezért ugyanezen irányelv alapján értékelni kell-e, eseti vizsgálattal vagy a tervek típusának meghatározásával, illetve e kétféle megközelítés ötvözésével kell meghatározni.

34 A szabályozási tervekre vonatkozóan a német jogalkotó úgy végezte el ennek meghatározását, hogy azt állapította meg, hogy az ilyen tervek készítésekor főszabály szerint környezeti hatásvizsgálatot kell lefolytatni, de a belterületi fejlesztésre irányuló, a BauGB 13a. cikkének (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő szabályozási tervek sajátos típusa mentesül e kötelezettség alól.

35 E tekintetben tisztázni kell, hogy a feltett kérdés – ahogyan erre a főtanácsnok indítványa 45. pontjában rámutatott – két nemzeti rendelkezés – jelen esetben a BauGB 13a. cikke és a 214. cikke (2a) bekezdése 1. pontja – együttes alkalmazásából esetlegesen eredő következményekhez kapcsolódik.

36 A kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdés ugyanis lényegében arra irányul, hogy úgy kell-e értelmezni az irányelv 3. cikkének (4) bekezdésével összefüggésben értelmezett 3. cikkének (5) bekezdését, mint amellyel ellentétes az alapeljárásban tárgyalt olyan nemzeti szabályozás, amely szerint az ezen irányelvet átültető jogszabály által meghatározott, egy sajátos szabályozásiterv-típus elfogadását az említett irányelv szerinti környezeti hatásvizsgálat alól mentesítő minőségi feltétel megsértése nem befolyásolja ennek a tervnek az érvényességét.

37 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az olyan rendelkezések eredményeképpen, mint amilyen a BauGB 214. cikke (2a) bekezdésének 1. pontjában szerepel, azok a szabályozási tervek, amelynek elkészítéséhez az irányelv 3. cikkének (5) bekezdését átültető nemzeti szabályozás alapján környezeti hatásvizsgálatot kellett volna lefolytatni, akkor is érvényesek lesznek, ha az elkészítésükkor nem folytatják le az irányelv szerinti környezeti hatásvizsgálatot.

38 Az ilyen szabályozás nem engedi hatékonyan érvényesülni az irányelv 3. cikkének (1) bekezdését, amely úgy rendelkezik, hogy az irányelv 3. cikkének (3) és (4) bekezdésében említett azon tervekkel kapcsolatban, amelyeknek valószínűleg jelentős környezeti hatásuk lesz, környezeti hatásvizsgálatot kell végezni.

39 Ugyanis, bár elképzelhető, hogy a BauGB 13a. cikkének (1) bekezdésében foglalt minőségi feltételnek megfelelő, sajátos tervtípus eleve nem válthat ki jelentős környezeti hatást, mivel ez a feltétel biztosítja, hogy az ilyen tervek eleget tesznek az irányelv II. mellékletében meghatározott és 3. cikke (5) bekezdésének második mondatában hivatkozott vonatkozó szempontoknak, úgy tűnik, hogy ez a feltétel nem tud hatékonyan érvényesülni, amikor olyan rendelkezéssel alkalmazzák együtt, mint amilyen a BauGB 214. cikke (2a) bekezdésének 1. pontja.

40 A BauGB említett rendelkezése azáltal, hogy hatályban tartja azokat a szabályozási terveket, amelyek a nemzeti jogba átültetett irányelv értelmében valószínűleg jelentős környezeti hatással bírnak, végeredményben lehetővé teszi a települések számára, hogy ilyen terveket környezeti hatásvizsgálat lefolytatása nélkül készítsenek, amennyiben azok megfelelnek a BauGB 13a. cikke (1) bekezdésének második mondatában foglalt minőségi feltételnek, és nem ütköznek a 13a. cikk negyedik és ötödik mondatában szereplő kizáró okokba.

41 Ilyen feltételek mellett nem biztosított jogilag megkövetelt módon, hogy a település minden esetben eleget tesz az irányelv II. mellékletében meghatározott vonatkozó szempontoknak, amelyeket pedig a nemzeti jogalkotó be akart tartatni, ahogyan ezt az is tanúsítja, hogy az irányelv 3. cikkének (5) bekezdésében számára biztosított mérlegelési mozgástérrel élve bevezette a belterületi fejlesztés fogalmát a szabályozásba.

42 Következésképpen azt kell megállapítani, hogy az olyan nemzeti szabályozás, mint amilyen a BauGB 214. cikke (2a) bekezdésének 1. pontja, amelyet az irányelv 3. cikke (5) bekezdésének végrehajtása keretében fogadtak el, olyan szabályozási terveket mentesít a környezeti hatásvizsgálat lefolytatása alól, amelyeket nem kellett volna mentesíteni, és ez ellentétes az irányelv céljával, különösen az irányelv 3. cikkének (1), (4) és (5) bekezdésével.

43 Végezetül a Bíróság ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy amennyiben az irányelv értelmében valamely tervvel kapcsolatban az elfogadása előtt környezeti hatásvizsgálatot kellett volna lefolytatni az irányelvben foglalt követelményeknek megfelelően, az ilyen terv megsemmisítésére irányuló kérelem ügyében eljáró nemzeti bíróságok kötelesek megtenni minden általános vagy egyedi intézkedést annak érdekében, hogy orvosolják az ilyen vizsgálat elmulasztását (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Inter-Environnement Wallonie és Terre wallonne ügyben hozott ítélet 44–46. pontját).

44 Következésképpen az alapügyben a kérdést előterjesztő bíróság köteles az uniós jogi rendelkezéseket hatáskörének keretei között úgy alkalmazni, és e normák teljes érvényesülését úgy biztosítani, hogy eltekint a BauGB azon rendelkezéseinek – különösen 214. cikke (2a) bekezdése 1. pontjának – alkalmazásától, amelyek az irányelvvel ellentétes határozat meghozatalát eredményeznék (lásd ebben az értelemben a 106/77. sz. Simmenthal-ügyben 1978. március 9-én hozott ítélet [EBHT 1978., 629. o.] 24. pontját és a C-617/10. sz. Åkerberg Fransson-ügyben 2013. február 26-án hozott ítélet 45. pontját).

45 A fenti megfontolásokra tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az irányelv 3. cikkének (4) bekezdésével összefüggésben értelmezett 3. cikkének (5) bekezdését úgy kell értelmezni, mint amellyel ellentétes az alapeljárásban tárgyalt, olyan nemzeti szabályozás, amely szerint az ezen irányelvet átültető jogszabály által meghatározott, egy sajátos szabályozásiterv-típus elfogadását az említett irányelv szerinti környezeti hatásvizsgálat alól mentesítő minőségi feltétel megsértése nem befolyásolja ennek a tervnek az érvényességét.

A költségekről

46 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

A bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2001. június 27-i 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének (4) bekezdésével összefüggésben értelmezett 3. cikkének (5) bekezdését úgy kell értelmezni, mint amellyel ellentétes az alapeljárásban tárgyalt, olyan nemzeti szabályozás, amely szerint az ezen irányelvet átültető jogszabály által meghatározott, egy sajátos szabályozásiterv-típus elfogadását az említett irányelv szerinti környezeti hatásvizsgálat alól mentesítő minőségi feltétel megsértése nem befolyásolja ennek a tervnek az érvényességét.

Aláírások